Dundadznieks

Nr. 16 (143) septembris 2012 Dundagas novada pašvaldības izdevums

www.dundaga.lv

2. lpp. **Papildfinansējuma pīrāgs un siltumapgādes jaunumi.**

3. lpp. **Darbs mūzikā. Saruna ar skolotāju Daci Šmiti.**

4. lpp. ***Lībiešu krasta stāsti*. Grāmatas svētki Kolkā.**

5. lpp. ***viss, var, teātris***

6. lpp. **Sirdspuksti *Senās uguns naktī*.**

Redaktora vārdi

Kopā un līdzsvarā

Jauna mācību gada sākumā pārdomu un laba vēlējumu, šķiet, vismaz tikpat daudz kā Jaungadā. Uzzināmi arī daži neparasti jaunumi. Tā, piemēram, Latvijā palielinās to vidusskolu skaits, kas saviem sekmīgajiem audzēkņiem maksā stipendijas... Cīņa par skolēnu? Neapšaubāmi! Man gan tuvāks vecmodīgs viedoklis, ka jāpiesaista būtu ar izglītības kvalitāti, un priecājos, ka mūsu novadā lūko iet šo, nevis jauno — savā ziņā uzpirkšanas ceļu.

Skola ir tā, kas vieno dažādas paaudzes, izglītojamos un izglītotājus. Taču vislabākie nodomi, vispilnīgākās programmas un tehniskais nodrošinājums tikai pa daļai sasniegs mērķi, ja nebūs kāda ar tausti nesajūtama lieluma.

Mūsdienu pedagoģijas ciltstēvam Komenskim piedēvē kādu atziņu, kas stāv pāri visām citām, un proti. Zināšanas bez mīlestības nav derīgas. Atrast labo līdzsvaru starp sirdi un prātu, šo veco formulu, kas allaž jāiedzīvina no jauna, — to arī novēlu visiem novada izglītībā iesaistītajiem.

Alnis Auziņš

Sveika, skola!

Kamēr vien būs bērni, tikmēr pastāvēs arī skola, un skolasbērni ir tie, kas ar savu nemieru, ziņkāri, delverībām un nesamāksloto dabiskumu savieno skolotājus, vecākus, vecvecākus — visu sabiedrību. Sveicam izglītības un audzināšanas darbā iesaistītos. Lai veicas!

Uldis Katlaps, novada izglītības speciālists:

Pagājusi kārtējā vasara. Citam tā likusies gara, jo gara bez ikdienas kopā ar draugiem, citiem tā paskrējusi kā viens elpas vilciens, bet tomēr — visi uz izglītības iestādēm dosimies ar jaunu apņemšanos, domām un cerībām. Ierodoties mācību iestādēs, varam priecāties par kādu izremontētu telpu, gaišāku gaiteni vai jaunu mācību līdzekli. Kolkas un Dundagas skolā skolēni varēs izmantot gandrīz 5 gadus ilgi gaidītos, vairāku ministru solītos datorus, kas saņemti vasarā.

Pirmsskolas izglītības iestādes novadā kopumā apmeklēs 153 bērni, no tiem 71 obligātās izglītības bērns — piecgadīgie un sešgadīgie. Kolkas pamatskolu un Dundagas vidusskolu kopumā apmeklēs apmēram par 50 skolēniem mazāk nekā iepriekšējā mācību gadā. Samazinājums galvenokārt ir vidusskolas posmā, kā tas ir arī Latvijā kopumā. Mazāk skolēnu būs arī Mazirbes internātpamatskolā.

Mācību gads nāk ar dažiem jaunumiem. Jau martā pirmo centralizēto eksāmenu angļu valodā kārtos 12. klases skolēni. Vidusskolā audzēkņiem, beidzot mācību gadu, jābūt ar sekmīgiem vērtējumiem. 1.–4. klasē skolēnus uz otru gadu atstās tikai īpašos gadījumos, tomēr, ja būs kāds nepietiekams vērtējums, tad noteiks pēcpārbaudījumus un izstrādās individuālu mācību plānu atbalsta pasākumiem. Savukārt 5.–8. klašu grupā nākamajā klasē pārcels, ja nesekmīgo vērtējumu (zem 4 ballēm) skaits nebūs vairāk kā vienā mācību priekšmetā.

Pēc novada domes lēmuma Kolkas pamatskolā vairs nebūs speciālās izglītības programmas skolēniem ar garīgās attīstības traucējumiem, kas savā ziņā dublēja Mazirbes skolas izglītības programmu. Var diskutēt, vai tas ir pareizi vai ne, jo tam ir gan priekšrocības, gan trūkumi.

Šajā mācību gadā Dundagas Mākslas un mūzikas skolā vairāk nekā 140 skolēnu apmeklēs profesionālās ievirzes izglītības programmas mākslā un mūzika Dundagā un mūzikas programmas Kolkā.

Novēlu pedagogiem, visu skolu skolēniem un bērnudārza audzēkņiem, kā arī vecākiem mācību gada pirmajā dienā iedegto prieka dzirksti saglabāt visu mācību gadu! Cik vairs ilgi, un vasara jau atkal būs klāt! Veiksmīgu, zināšanām un spēka pilnu jauno mācību gadu!

Aiga Štrausa, Dundagas vidusskolas direktore:

Dundagas vidusskola ir gatava jaunajam darba cēlienam, ko uzsāk 349 skolēni (84 vidusskolā — 67 dienas un 17 vakarskolā) un 43 pedagogi. Skolotājiem palīdzēs un par skolas vidi rūpēsies 15 tehniskie darbinieki. Skolēnu saimi papildina 33 pirmklasnieki. Mūsu novada dome mazajiem *pirmīšiem* dāvina *Ābecītes*. Paldies novada domes priekšsēdētājai Guntai Abajai, izpilddirektoram Marekam Gricikam, deputātiem un Saimnieciskā dienesta vadītājam Andrim Kojro par atbalstu remontdarbos, kas lieliski pārvērta *Mazās skolas* zāli un 3. a klases telpu, *Lielās skolas* 3. stāva gaiteni, kā arī ļāva uzpost daudzas klases. Sekmīgu, krāsainiem mirkļiem piepildītu 2012./2013. mācību gadu!

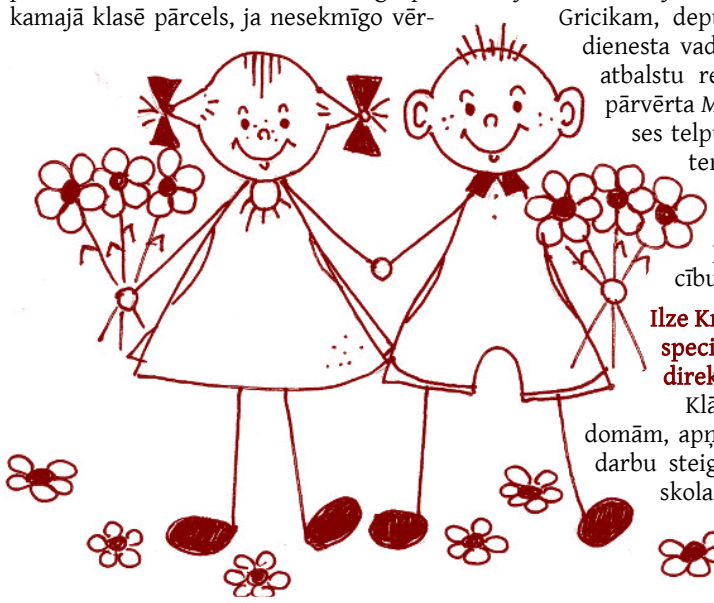

Ilze Kriķīte, Mazirbes speciālās internātpamatskolas direktore:

Klāt septembris ar jaunām domām, apņemšanos un idejām. Visā darbu steigā un ritmā, gatavojoties skolai, gribu vēlēt iespēju un laiku pārdomām par savstarpējām attiecībām! Cik tās katram ir svarīgas? Vārdos vienmēr esam par sapratni un iejūtību. Diemžēl ikdienā tas pazūd un parādās pavisam citas vērtības... Lai izdodas saglabāt un veidot prasmi redzēt, sajust un saprast!

Īpašs paldies un sveicieni jaunā mācību gada sākumā projekta *Atbalsta pasākumu īstenošana jauniešu sociālās atstumtības riska grupu integrācijai izglītībā Dundagas novadā* sadarbības partneriem — Dundagas vidusskolai, Talsu pamatskolai, Kolkas pamatskolai un Dundagas bērnu dienas centram *Mājas*! Lai izdodas!

Ilona Onzule, pirmsskolas izglītības iestādes *Kurzemīte* vadītāja:

Vasara aizskrējusi siltiem vēja spārniem un daudziem krāsainiem, jaukiem un darbīgiem mirkļiem Dundagas bērnudārzā *Kurzemīte*. Septembris ir atkal jauna sākums — skolās sācies jauns mācību gads, pedagogiem bērnudārzā — jauns darba cēliens. Šo mācību gadu mūsu bērnudārzu apmeklēs 123 bērni vecumā no 1,5 līdz 7 gadiem. Obligāto piecgadīgo un sešgadīgo bērnu sagatavošanu skolai uzsāks 59 bērni. Ir gandarījums, ka uz 1. IX savā bērnudārzā varam uzņemt visus bērnus, kuru vecāki iesnieguši dokumentus.

Kā ik katru gadu vasarā esam domājuši, kā savā pirmsskolā sapost telpas. Šovasar ar kopīgiem spēkiem, ar pašvaldības un vecāku atbalstu iestādei izdevies sakopt 3 telpas. *Pienenītes* grupā bērniem būs jauna, izremontēta guļamistaba ar jaunām divstāvu koka gultiņām, *Spārītes* grupā izremontētas 2 telpas — tualete un garderobe. Īpašs paldies savā un pedagogu vārdā par palīdzību un darbu remontā mūsu bērnu vecākiem: Jānim Mauriņam, Dzintaram Antmanim, Uldim Dūdam, Sandim Hermanim un Ērikam Bērzkalnam!

3. IX, svētku dienu, uzsākām kopā ar pasaku tēliem Vinniju Pūku, Sivēnu un Ēzelīti I–ā. Jaunajā mācību gadā novēlu audzēkņiem daudz jaunu iespaidu un atklājumu, bērnu vecākiem — sirdsmieru un gandarījumu par saviem lolojumiem! Saviem darbiniekiem — vispirms liels paldies par telpu sagatavošanu un iekārtošanu jaunajam darba cēlienam! Novēlu izturību, degsmi, izdošanos un visiem kopā — labu sadarbību!

Kolkas pamatskolas saime:

Noslēdzies skolu informatizācijas projekts. Kolkas pamatskolas Dabaszinību kabinets aprīkots ar interaktīvo tāfeli, dokumentu kameru, pētījumos un demonstrējumos izmantojamiem sensoriem. Ar novada domes un privātu papildfinansējumu datorklasē atjaunoti datori. Visā skolā nodrošināta pieeja internetam.

No janvāra skola piedalās Eiropas Sociālā fonda finansētajā projektā *Atbalsta pasākumu īstenošana jauniešu sociālās atstumtības riska grupu integrācijai izglītībā Dundagas novadā*, un skolā darbojas atbalsta personāls: psihologs, logopēds, sociālais pedagogs, karjeras izglītības skolotājs un skolotāja palīgs. Projekts nodrošina pagarinātās dienas grupas darbību, koriģējošo vingrošanu un sporta, runas pulciņa un mājturības radošās darbnīcas. Rīkosim mācību ekskursijas, darba un sadzīves prasmju praktiskās nodarbības un bērnu nometnes. Pirmajā nometnē *Kopā būt* Mazirbē jūnijā piedalījās mūsu skolēni un skolotāja Ilona Jostiņa. Otra nometne plānota nākamās vasaras sākumā Kolkā.

Vasaras sākumā skola saņēma priecīgu ziņu — apstiprināts 2 gadu *Comenius* daudzpusējās partnerības projekts *Izpētīsim zemi kopā ar bērniem un palīdzēsim saglabāt to* ar 21 000 eiro finansējumu 24 braucieniem uz partnerības skolām Spānijā, Itālijā un Turcijā. Divus gadus skolēni un skolotāji pētīs augus, dzīvniekus, iežus un dabas skaņas, izveidos daudzvalodu vārdnīcu, starptautisku projekta blogu, katrs bērns rakstīs projekta dienasgrāmatu, taps projekta logotips un himna. Skolēni un skolotāji uzlabos angļu valodas zināšanas, sazinoties ar partnerskolām skaipā un uzņemot viesus nākamgad 9. maijā Kolkā.

Šogad skolas solā sēdīsies 11 pirmās klases skolēni, skolā pavisam mācīsies 79 skolēni, pirmsskolas izglītības iestādi *Rūķītis* apmeklēs 37 bērni, internātā *Rūķu nams* dzīvos 9 bērni, to vidū 3 bērnudārza vecuma bērni, skolā strādās 19, bet *Rūķītī* — 5 skolotāji.

Cienījamie vecāki! Pateicamies par atsaucību un sadarbību! Mums ir svarīgas rūpes par jūsu bērna drošību un vispusīgu attīstību šajā nozīmīgajā un atbildīgajā izglītības posmā. Aicinām rosīgi iesaistīties skolas dzīvē, atbalstot skolotājus un personālu ikdienas mācību un ārpusklases darbā! Visi vecāki var palīdzēt, līdzdarbojoties klases dzīvē, vecāku sapulcēs un Skolas padomē. Jauku un saistošu jauno mācību gadu!

Apkopoja Alnis Auziņš

Dundagā

Eiropas kultūras mantojuma dienas. **7. IX** Kolkā, **8. IX** Šlīteres bākā un Mazirbē.

12. IX Dzejas diena. Pētām afišas!

21. IX plkst. 19.00 pilī komēdija *Balkona ragneši*, biļetes pa Ls 3, 4 un 5 iepriekšpārdošanā pilī un pa tālruni 22021270.

Runas vīriem ir spēks rokās

Domes sēdē 23. augustā

Iecēla Ilzi Kriķīti par Mazirbes speciālās internātpamatskolas direktori.

Nolēma sagatavot deleģēšanas līgumu ar SIA *Dundagas veselības centrs* par sociālo pakalpojumu sniegšanu un to izskatīt Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu (SIK) komitejas sēdē septembrī, atbildīgais — juriskonsults Aigars Šturms; palielināt SIA *Dundagas veselības centrs* pamatkapitālu par Ls 5000; veikt mantisko novērtējumu (rentgenográfijas iekārta) SIA *Dundagas veselības centrs*, lai ieguldītu uzņēmuma pamatkapitālā; uz nākamo SIK komiteju sagatavot SIA *Dundagas veselības centrs* bezatlīdzības lietošanā nodotamās mantas, to apjomu, bilances vērtību, stāvokli un aprakstu, nodošanas nepieciešamību, mantas lietošanas mērķi un termiņus un citus likumā nepieciešamos noteikumus; uz SIK komiteju sagatavot priekšlikumus par funkcionālo auditu sociālo pakalpojumu jomā, atbildīgais — izpilddirektors un Sociālais dienests; uz Attīstības un plānošanas komitejas sēdi sagatavot priekšlikumus par iespējām samazināt uzņēmuma apsaimniekošanas izdevumus, atbildīgais — izpilddirektors Mareks Griciks.

Nolēma sniegt Ls 220 000 galvojumu SIA *Ziemeļkurzeme*, kurā pašvaldībai ir 100% kapitāla daļas, aizņēmuma ņemšanai Valsts kasē ar tās noteikto gada procentu likmi Eiropas Savienības (ES) Kohēzijas fonda projekta *Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Dundagā* pabeigšanai uz 5 gadiem ar atlikto pamatsummas maksājumu uz četriem mēnešiem līdz 2013. gada februārim. Aizņēmuma garants ir pašvaldības budžets.

Nolēma, ka: 1) pašvaldības kapitālsabiedrībām un pašvaldības izšķirošajā ietekmē esošo kapitālsabiedrību peļņa nav izmaksājama dividendēs; 2) pašvaldības kapitālsabiedrībām un pašvaldības izšķirošajā ietekmē esošo kapitālsabiedrību peļņa vispirms izlietojama iepriekšējo periodu zaudējumu segšanai, pārējā peļņas daļa — kapitālsabiedrības attīstībai.

Apstiprināja Ls 32 694 izlietošanu papildu darbiem 2012. gadā.

Apstiprināja Alandu Pūliņu par ES pilsētu sadraudzības projekta kontaktpersonu un nolēma paredzēt 2012. gada budžetā Ls 1000 ceļa izdevumiem 5 pašvaldības pārstāvjiem uz projekta konferenci Bulgārijā no budžetā papildus ienākošiem līdzekļiem.

Nolēma izīrēt valsts policijas darbiniekam dzīvokli Dundagā, Maija ielā 4 uz dienesta pienākumu pildīšanas laiku. Nolēma izīrēt vienai ģimenei dzīvokli Dundagā, Brīvības ielā *Aizvējos* uz vienu gadu.

Pieņēma lēmumu par *Latvenergo* dāvanu kartēm.

Apstiprināja zemes ierīcības projektu īpašuma *Bāka Kolka* zemes vienības sadalīšanai 2 zemes vienībās un atdalītajam gabalam piešķīra nosaukumu *Tornis Kolka* ar nekustamā īpašuma lietošanas mērķi — pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve. Īpašuma *Jaunkurgati* 2,3983 ha noteica vienu nekustamā īpašuma lietošanas mērķi — zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Apstiprināja zemes ierīcības projektu īpašuma *Pitraga Vītoli* sadalīšanai.

Grozīja iepriekšpieņemto lēmumu piedalīties Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalsta ieviešanas pasākumā *Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā* ar projektu *Dundagas vidusskolas sporta stadiona Saules ielā 8 rekonstrukcija* par kopsummu Ls 27114,90, attiecināmajām izmaksām Ls 20000 un publisko finansējumu Ls 18 000. Projekta īstenošanai nepieciešamo finansējumu garantēs no pašvaldības budžeta.

Protokolu pārlūkoja Sandra Kokoreviča

Par novada simboliku

Apstiprināti ar Dundagas novada domes 26.04.2012. lēmumu Nr. 123 (prot. Nr. 4., 29. §)

Dundagas novada Dundagas pagastā

Dundagas novada pašvaldības 26.04.2012. saistošie noteikumi Nr. 12 Grozījumi Dundagas novada domes 29.09.2011. saistošajos noteikumos Nr. 19 «Par Dundagas novada simboliku»

Izdoti saskaņā ar likuma *Par pašvaldībām* 21. panta pirmās daļas 7. punktu

Izdarīt Dundagas novada pašvaldības 2011. gada 29. septembra saistošajos noteikumos Nr. 19 *Par Dundagas novada simboliku* šādus grozījumus.

1. Izteikt saistošo noteikumu 3. punktu šādā redakcijā: «3. Dundagas novada simbolika ir Dundagas novada ģerbonis un Dundagas novada logo. Dundagas novada ģerbonis atbilstoši tā heraldiskajam aprakstam — dalīts ar sudraba šaurševronu: zils un zaļš; apakšā dziedošs zelta mednis (krāsas pēc pantone kataloga: sudraba — 877C, zelta — 873C, zilā — 286C, zaļā — 341C, melnā — black). Dundagas novada ģerboņa etalons pievienots noteikumu pielikumā Nr. 1».

2. Izteikt saistošo noteikumu 4. punktu šādā redakcijā: «4. Dundagas pagasta simbolika ir Dundagas pagasta ģerbonis. Dundagas pagasta ģerbonis atbilstoši tā heraldiskajam aprakstam — sarkanā laukā zelta dziedošs mednis. Dundagas pagasta ģerboņa etalons pievienots noteikumu pielikumā Nr. 2».

3. Izteikt saistošo noteikumu 5. punktu šādā redakcijā: «5. Kolkas pagasta simbolika ir Kolkas pagasta ģerbonis. Kolkas pagasta ģerbonis atbilstoši tā heraldiskajam aprakstam — zelta laukā zelta smaile, uz tās pazeminātā vairodziņš; zaļš, sudrabs, zils, valsts karoga krāsu samēros. Kolkas pagasta ģerboņa etalons pievienots noteikumu pielikumā Nr. 3».

Domes priekšsēdētāja Gunta Abaja

Paskaidrojuma raksts Dundagas novada domes 2012. gada 26. aprīļa saistošajiem noteikumiem Nr. 12 *Grozījumi Dundagas novada domes 2011. gada 29. septembra saistošajos noteikumos Nr. 19 «Par Dundagas novada simboliku»*

1. Īss saistošo noteikumu satura izklāsts. Tiek papildināti Dundagas novada domes 2011. gada 29. septembra saistošie noteikumi Nr. 19 *Par Dundagas novada simboliku*.

2. Saistošo noteikumu nepieciešamības pamatojums. Saistošie noteikumi tiek precīzēti, jo Dundagas novada pašvaldības iestādes *Kolkas pagasta pārvalde* vadītājs un Dundagas novada pašvaldības izpilddirektors izteica priekšlikumu, ka novadā ietilpstošajiem pagastiem nepieciešams noteikt simboliku. Līdz šim simbolika bija noteikta novadam.

3. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz pašvaldības budžetu. Nemainās.

4. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā. Nemainās.

5. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz administratīvajām procedūrām. Nemainās.

6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām. Nav notikušas.

Domes priekšsēdētāja Gunta Abaja

Red. piezīme. Ģerboņu attēlus var apskatīt pašvaldības interneta lapā *www.dundaga.lv/gerbonis.*

Par domes sēdi

Papildfinansējumu un tā sadali skaidro domes priekšsēdētāja Gunta Abaja.

— Augusta domes sēdē izskatīja jautājumu par papildfinansējumu. Kas ir šī nauda, Ls 30 000, ko varēja piešķirt novada dzīves dažādu vajadzību īstenošanai, un kāpēc summa bija šāda?

— Jau iepriekšējā domes sēdē, grozot budžetu, deputāti par to sprieda un ierosināja samazināt plānoto budžeta līdzekļu atlikumu. Tā ir mainīgā budžeta naudas daļa, ko plāno kā atlikumu uz nākamā gada sākumu. Tā kā pašlaik valdības prognozētais iedzīvotāju ienākumu nodoklis pildās ar uzviju, nauda pašvaldības kontā ienāk vairāk, nekā budžetā paredzēts, līdz ar to varētu tērēt vairāk. Neatceros, ka pašvaldībā tā kādreiz būtu bijis. Pērn izveidojās neliela budžeta pārpilde — pašvaldībām gada beigās bija nedaudz vairāk naudas, nekā plānots. Šoreiz tā ir jau gada vidū.

— Vai tas liecina, ka valstī kopumā tautsaimniecība attīstās sekmīgi?

— Nevaru spriest par visiem apstākļiem, bet kopumā tā tas varētu būt. Bet jāuzsver, ka pašvaldībai jāievēro budžeta likums. Te ir būtiska atšķirība. Valsts drīkst atļauties budžeta deficītu, bet pašvaldība — ne.

Mūsu budžeta plānā pēc grozījumiem jūlijā plānotais atlikums bija Ls 52 124, no šīs summas deputāti uzdeva izpilddirektoram sagatavot priekšlikumu Ls 30 000 sadalei.

— Vai tas ir piesardzības dēļ?

— Mēs nevaram iztērēt visu, jāatstāj budžetā nauda neplānotiem gadījumiem. Teorētiski jau varētu atstāt plānoto budžeta atlikumu uz nulli. Bet tā var darīt tikai tad, ja ir dokumentāli apstiprināms fakts, ka budžeta ieņēmumi pārsniedz izdevumus.

Vēl otrs apsvērums. Jāņem vērā mūsu jauda — iespējas paveikt iepriekš neparedzētu darbu apjomu. Tie visi ir papildu darbi, bet neviens jau nevar piepeši strādāt dubultā. Arī piesaistīt pakalpojumu sniedzējus nav tik vienkārši, tas prasa laiku un līdzekļus. Vairākos gadījumos mēs pakalpojumus pirksim, arī tas ir ietverts šajos trīsdesmit tūkstošos.

— Kā no priekšlikumu saraksta, kas bija kuplāks par iespējām, izraudzījās darāmos darbus?

— Pēc iepriekšējās sēdes izpilddirektors uzdeva iestāžu un struktūrvienību vadītājiem pārskatīt rīcības plānu un katram iesniegt savu prioritāti numur viens. Jāpiebilst, ka jau iepriekš remontdarbos iepirkumu rezultātā bija izdevies ietaupīt naudu, ko savukārt sadalīja skolām, piemēram, klašu remontiem. Tā bija nauda ārpus šiem Ls 30 000. Tātad tagad bija svarīgi atbalstīt citas jomas.

Priekšlikumus izskatīja visu komiteju sēdēs. Bija arī izpilddirektora priekšlikums, bija iestāžu un struktūrvienību vadītāju ieceres, un kopumā tās pārsniedza Ls 30 000. Uz domes sēdi virzīja visus priekšlikumus, kas bija atbalstīti vismaz vienā komitejā. Tostarp bija arī tādi, kas nebija iekļauti rīcības plānā.

Savukārt es, iepriekš apspriedusies ar finanšu speciālisti un izpilddirektoru, ierosināju katram deputātam novērtēt visus 23 priekšlikumus un tos sarindot pēc nozīmīguma. To arī deputāti darīja, izņemot Aldonu Zumbergu, kas atteicās dot vērtējumu. Pēc tam, saskaitot punktus, ieguva darāmo darbu sarakstu, kas naudas izteiksmē pavisam nedaudz pārsniedz 30 tūkstošus. Visi apstiprinātie papildu pasākumi jāveic šogad.

...un izpilddirektors Mareks Griciks.

— Papildfinansējuma piešķiršanai sēdē bija izvirzīti 23 priekšlikumi, deputāti tos sarindoja pēc svarīguma, un, saskaitot punktus, atbalstu guva 18 ieceres par aptuveni 32 000 latu. Raksturošu atbalstītos, jau šogad darāmos sabiedrībai nozīmīgākos darbus.

Deputāti nobalsoja par Dundagas bibliotēkas pieaugušo abonementa telpu remontu pirmajā stāvā. Jāuzsver, ka bibliotēkai tuvojas akreditācija, izremontēt telpu ir būtiski.

Mazajai skolai nolēma iegādāties 150 jaunus krēslus, lai tikko izremontētajā zālē nevajadzētu likt turpat 40 gadus vecus krēslus. *Lielajai skolai* iedalīta nauda krievu valodas kabineta remontam. Tāpat nosprieda iegādāties komplektu publiskā bērnu rotaļu laukuma izveidei Dundagas centrā.

Piešķīra finansējumu topogrāfijas plāna izstrādei ap pili, *Līko muižu*, saliņu un veco tirgus laukumu līdz Pils un Ernesta Dinsberga ielas krustojumam. Pēc tam darbu uzsāks ainavu arhitekts, izplānojot kultūrvēsturiskajam centram atbilstošu vidi. Nākamā gada budžetā varēsim iekļaut darbus, lai pēc projekta sapostu šo teritoriju.

Nauda iedalīta arī kultūras pieminekļu aizsardzības zonas noteikšanas projektam. Proti, lielu daļu Dundagas ciema objektu aptver kultūrvēsturiskā zona, kurā jebkura būvniecība jāsaskaņo ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju. Izstrādājot projektu, zonu ir iespējams samazināt.

Nauda iedalīta arī Dundagas tirgus nojumju atjaunošanai.

— Cits būtisks jautājums — ir izstrādāts tehniski ekonomiskais pamatojums Dundagas ciema pašvaldības ēku apkurei.

— Jā, šāds darbs ir tapis, un tam bija paredzēta nauda budžetā. Pamatojums ir vienkāršs — patlaban pašvaldības ēku apsildīšanai apmēram pusi visu izmaksu veido algas kurinātājiem. Uz kādu apkures veidu pāriet jau tuvākajā nākotnē? Aplūkojot dažādas kurināmā iespējas, kā šķeldu, skaidu granulas, kūdru, salmu granulas un gāzi, domājam par efektīvāko risinājumu. Kāds ir vislabākais, secināsim, izanalizējot sagatavoto materiālu. Viela pārdomām jau ir. Gāze atkrīt uzreiz, jo mums nav gāzes vada, kūdra rada izmešus vairāk nekā akmeņogles, lauksaimniecības kūdra apkurei vispār neder. Šķelda būtu izdevīga, ja viens katls apkurinātu samērā lielu platību, toties vienai samērā nelielai ēkai tāds, šķiet, neatmaksājas — ieguldījumi ir pārāk lieli. Mums vislabāk noderētu skaidu granulu katli, jo tos nevajag nemitīgi uzraudzīt. Granulas iepilda bunkurā, no turienes tās automātiski nokļūst krāsnī. Viens operators var apkalpot vairākus tādus katlus.

Izpildstruktūra vēl novērtēs, kādas iekārtas būtu vislabākās, un tad izteiks priekšlikumus domei, lai piešķirtu finansējumu. Iespējami vairāki risinājumi: var nomainīt katlu pilnībā, var pārbūvēt esošo. Katrā gadījumā jāskatās, cik daudz katls ir nolietojies. Aprēķini rāda, ka ilgākā laikā izmantot granulu katlus noteikti ir izdevīgāk nekā malkas apkures katlus. Jāņem arī vērā, ka algas kurinātājiem ar laiku, visdrīzāk, celtos, un arī pašus kurinātājus tālākā nākotnē būtu grūti atrast. Ēkas, kas Dundagas centrā jāapkurina: divi skolas nami, bērnudārzs, pils, veselības centrs, *Līkā muiža*. Jādomā, ko vajadzētu iekļaut nākamā gada budžetā.

Ir piešķirts finansējums tehniskā projekta izstrādei domes ēkas jumta nomaiņai. Atsevišķās vietās jau tek ūdens, turklāt šī celtne ir mūsu vizītkarte. Līdz šim daudzām citām vajadzībām nauda piešķirta, tikai domes ēkai ne. Finansējums jumta nomaiņai būtu jāiekļauj nākamā gada budžetā.

— Trim pašvaldības automašīnām uzstādītas globālās pozicionēšanas sistēmas (GPS) iekārtas. Kāpēc tas izdarīts?

— Tā ierosināja deputāti. Augusta pirmajās dienās uzstādītas GPS iekārtas pašvaldības policijas, Saimnieciskā dienesta un Kolkas pagasta pārvaldes automašīnām. Pagaidām šīm trim, lai secinātu par ieguvumiem, vai ir vērts ierīkot GPS arī citām pašvaldības automašīnām. Mēnesī GPS abonements vienai automašīnai ir Ls 7, uzstādīšana trim kopā izmaksāja ap Ls 300.

GPS ļauj precīzi noteikt braucienu maršrutus un automātiski izdrukāt ceļazīmes uzreiz iesniegšanai grāmatvedībā. Tagad jāpārliecinās, cik ērta ir jaunā atskaišu sistēma un vai ietaupās degviela.

Uzklausīja Alnis Auziņš

Dziedot dzimu, dziedot augu

«Lai kaut ko sasniegtu, ir daudz jāstrādā»

Dace Šmite jau ilgu laiku Dundagas bērniem māca mūziku. Tieši pēdējos gados mūzikas mīlestība un ieguldītais darbs devis atzinību un pašai mūzikas skolotājai — gandarījumu. Īpašs prieks par Daces darbu ar *mūžam mainīgo* vidusskolas jauniešu kori, kas skatēs guvis augstu novērtējumu un ko labprāt klausās arī ārpus mūsu novada.

• *Ar meitu Laini.*
• *Ar vidusskolas kori un komponistu Uldi Marhileviču.* *Foto no ģimenes albuma*

— Sākam no paša sākuma! Kur piedzimi, kā sāki nodarboties ar mūziku?

— Esmu dzimusi Kandavā. Jau pirmajā klasē mācoties, nolēmu spēlēt klavieres. Mājās nebija, bet opītis nopirka. Kad mācījos mūzikas skolas 4. klasē, gribēju atmest ar roku. Opītis jau bija miris, un tad mamma teica: ja viņš būtu dzīvs, tad gan pārdzīvotu. Katram bērnam uznāk viena vai vairākas krīzes.

Pabeidzu Ventspils mūzikas vidusskolu un atgriezos Kandavas mūzikas skolā, lai strādātu. Bijušie skolotāji pēkšņi kļuva par darbabiedriem, bet es jutos kā skolniece... Ventspilī biju mācījusies kopā ar Ingu Šmediņu, Ievu Hermani, Jāni Cirveli, Lindu Pavlovsku. Inga un Jānis uzreiz sāka strādāt Dundagā, kur darbu bija sākusi Talsu mūzikas skolas filiāle. Pēc laiciņa atnācu arī es, mācīt klavierspēli.

— Nupat jau tu raujies uz visām debess pusēm. Kā tas pamazām izvērtās?

— Inga Šmediņa sāka strādāt vidusskolā par mūzikas skolotāju. Tad viņa aizgāja dekrēta atvaļinājumā un palūdza, vai nevaru aizstāt. Sāku un paliku pastāvīgi, reizē strādājot arī mūzikas skolā. Tad Sandra Lielanse aizgāja no Dundagas, un mani aicināja vadīt vidusskolas kori. Sākumā atteicos. Bet skolēniem jau nemitīgi jāuzstājas pasākumos. Sagatavoju vienu atsevišķu dziesmu, otru. Mani pierunāja vadīt vokālo ansambli. Aizbraucām uz konkursu *Balsis*. Nu man teica: tad jau tu vari arī kori vadīt!

— Patiesībā atjaunot...

— Jā. Man ar audzēkņiem vienā gadā bija jāapgūst Skolēnu dziesmu svētku repertuārs. Nu jau trešo gadu vadu kori.

— Man šķiet, ka tā bieži notiek — ja tu centīgi strādā savā nozarē, *pati dzīve* piedāvā iespējas. Kā tu sāki diriģēt?

— Kad visiem skolotājiem vajadzēja augstāko izglītību, aizgāju mācīties Liepājas Pedagoģiskajā akadēmijā. Savā specializācijā — mūzikas skolotājs un koru diriģents — vajadzēja arī likt eksāmenu diriģēšanā. Tomēr pirmo reizi diriģēt bija ļoti grūti. Grūti pacelt rokas un sākt! Tagad vairs ne. Zinu kolēģus, kas strādā ar koriem, māca balsis, bet — tikai ne diriģēt!

— Vai diriģēšanā slēpjas īpašs publiskums?

— Nezinu. Nu jau par to nedomāju.

— Vidusskolas koris ir tik mainīgs! Vai netrūkst balsu?

— Pirmajā gadā nejutu problēmas, jo visus mudināja Skolēnu dziesmu svētki. Pēc tam daļa meiteņu aizgāja. Negribēja no rītiem celties un nākt uz mēģinājumiem.

Jā, mācību gada sākumā allaž šķiet — būs traki... Palikuši vien daži puiši. Būs meiteņu koris! Bet tad pienāk arī puiši, un uz koncertiem valsts svētkos esam jau kuplākā skaitā. Šoruden arī — divi labi tenori un basi aizgājuši prom. Par sopraniem gan nav jāuztraucas. Ir arī no 7. un 8. klases. Turklāt svarīgos koncertos palīdz bijušie koristi. Dziedāt, pat spēlēt. Piemēram, *Gaismas atgriešanās* pavadījumu mums nospēlē Pauls Ķierpe.

— Ko mēģinājumi prasa no koristiem?

— Desmit minūtes pāri astoņiem sākam, aizvadītajā mācību gadā — trīsreiz nedēļā. Kad vēl nestrādāju Ancē, tad mēģinājām katru rītu. Visu kori tas neskar, es jau dalu pa balsīm.

— Bet diriģentam jābūt vienmēr.

— Nu ja, un vakaros arī esam mēģinājuši. Lai kaut ko sasniegtu, ir daudz jāstrādā.

— Un jaunieši ir ar mieru no rīta agri izberzēt miegu no acīm un vakaros nečatot?

— Kam grūtāk iet, tie ir kūtrāki, kam dziedāšana padodas labāk, tie ir arī čaklāki.

— Mūsdienu jauniešiem ir daudz vilinājumu. Kā izdodas atrast un piesaistīt?

— No 8. līdz 11. klasei mācu mūziku. Jaunieši arī mudina cits citu.

Jā, daudziem ir grūti no rītiem piecelties. Un ir arī braucēji — no rītiem viņi ierodas ap deviņiem, pēc stundām ātri brauc prom. Viņu vidū ir tādi, kas labprāt dziedātu. Gatis Vanzovičs bija beidzis mūzikas skolu, es viņu tik ilgi pierunāju, kamēr piekrita. Viņam ar savu auto braucu no rītiem pakaļ un vakaros uz mājām. Labs tenors.

— Leģendārais Ernests Ābols esot uzskatījis, ka ikvienu var iemācīt dziedāt. Kā ir ar tādu, kam *lācis uzkāpis uz ausīm*?

— Liela daļa koristu ir mācījušies Dundagas Mākslas un mūzikas skolā, varbūt kāds nav beidzis, bet saistība ir bijusi. Ar tiem, kam mazāk dotību, mūzikas stundās vairāk individuāli jāstrādā, domāju, ka tad var iemācīt. Ir jaunieši, kas maz dziedājuši un tāpēc nesanāk tik labi. Tādiem lieku iemācīties no galvas. Kad to jau prot, tad sāku vērtēt no sešnieka uz augšu. Bērns jau nav vainīgs, ja viņu neviens nav iemācījis dziedāt.

— Vai mūzikas stundās mēdzat apspriest arī populāro mūziku, piemēram, Eirovīziju?

— Tas vairāk atkarīgs no skolēniem.

— Bet skolotājai jāpārzina arī šādi jautājumi?

— Protams. Mācību grāmatā par mūsdienu izpildītājiem nekā nav, tāpēc vienpadsmitajiem esmu likusi meklēt internetā un veidot prezentācijas.

— Un kā tu vērtē Eirovīziju?

— Sākumā ļoti dzīvoju līdzi. Atceros, kad Arnim Mednim nedeva punktus, pārdzīvoju. Nu jau skatos aizvien mazāk. Žēl tos, kas uzvar un aizbrauc, jo pēc tam viņus arī nežēlīgi kritizē. Varbūt neaizbrauc labākie, bet paši taču tādus izvirzām!

— Tu jau pieminēji kaimiņu novadu. Kā sāki strādāt arī Ancē? Krietna papildu slodze, turklāt ceļš ir slikts!

— Pērn janvārī mani uzaicināja. Braucu divreiz nedēļā, priekšpusdienās. Pēc tam uzreiz uz mūzikas skolu. Jūtu, ka ir grūti. Savukārt brīvdienās iekrīt koncerti. Divreiz mēnesī svētdienās braucu uz Mazirbes baznīcu spēlēt ērģeles. Esmu tur draudzē.

— Kā mūsu vidusskolas koris izskatās jeb drīzāk izklausās salīdzinājumā ar citiem līdzīgiem?

— Ja repertuārs ir vienāds, tad var salīdzināt. Kaut ko mēs protam labāk, kaut ko atkal citi. Ir svarīgi, lai dziedātājiem nebūtu vienaldzīgas sejas.

— Kā tu mūsu korim panāc dzīvīgumu?

— Ar zēniem ir grūtāk. Viņiem vajag vairāk laika, lai atvērtos, laikam ir kautrīgāki. Lielāka atraisītība ir, dziedot ciemos — Talsos, Rojā. Savā skolā parasti dzied ļoti nopietnām sejām, jo — klasesbiedri skatās!

— Bet ir dziesmas, kas tiešām prasa pakustēties, kā dziesma par vēzīti. Manuprāt, tev ir izdevies savējos *iekustināt*.

— Tas nenācās viegli! Šo dziesmu jaunieši teksta dēļ sākumā pat īsti nepieņēma. Varbūt nebiju izskaidrojusi, ka dziesma ir no teiku cikla. Bet beigās jau pašiem jauniešiem iepatikās.

— Iznākums bija labs.

— Ulda Marhilēviča dziesmu ciklu *Gaismas atgriešanās* iestudējām pērn. Sapratu, ka tā nav vienkārši mūzika, ka vajag arī kustības, tāpēc uzrunāju Vairu Kamaru. Režisore atsaucās. Tas noteikti bija tā vērts, radās dzīvība, cita attieksme.

— Vai *Gaismas atgriešanās* jums vēl ir repertuārā?

— Aizvadītajā mācību gadā vēl bija. To izpildījām gan Talsos skolotāju konferencē, gan pēc tam Ancē un Tiņģerē. Klāvs Cirvelis atveidoja Tumsu. Sākumā viņš tam piekrita negribīgi. Vēlāk teica — nekad vairs neatteikšu.

— Cik bieži jums iznāk koncertēt?

— Piecas sešas reizes gadā. Piemēram, Talsos mūs dzirdēja jauniešu pašpārvaldes forumā. Tur pamanīja, tāpēc uzaicināja vēl.

— Vai ievērojami atšķiras mēģinājumi — *melnais darbs* — un koncerti — svētki?

— Strikti nodalīts jau nav, bet atšķirība pastāv. Ir bijušas dziesmas, kas sākumā mēģinājumos jauniešiem nepatīk. Vēlāk, jau saliekot kopā, dziesmu ierauga citā gaismā. Jaunam darbam ieraksta nav, un katra balsu grupa mācās atsevišķi, tāpēc saprast nav viegli.

— Gatavojoties Skolēnu dziesmu svētkiem, jāapgūst obligātais repertuārs. Bet dažādiem pasākumiem taču diriģents izvēlas. Piemēram, Māmiņu dienai.

— Tā ir. Es sagatavoju, piedāvāju, bet neuzspiežu. Mēs esam draudzīgi, kopīgi izlemjam.

— Cik plašs ir jauniešu dziesmu repertuārs? Vai ir komponisti, kas raksta atbilstošu mūziku?

— Katros Skolēnu dziesmu svētkos allaž ir jaunas dziesmas, pat cikli. Veiksmīgākās kompozīcijas, kā *Dvēseles dziesma*, pārņem arī pieaugušie.

— Kas tev pašai sirdij tuvāks?

— Ēriks Ešenvalds, un ne tikai man, bet jauniešiem arī, piemēram, dziesmu cikls *Septiņi brīnumi*. *Garais starpbrīdis* ir izteikta jauniešu dziesma.

— Un Raimonds Pauls?

— Paulam ir skaista dziesma *Vētra nāk*. Viņam ir daudz ļoti vienkāršu dziesmu ar trim akordiem, ko ir viegli nodziedāt.

— Bet vai tu savam korim gribi vieglumu, ja mini Ešenvaldu?

— Savā ziņā jau tā ir — ja ir noiets grūts ceļš, dziesmu mācoties, bet beigās izdevies, tad to arī iemīļo.

— Kāds noskaņojums valda, kad braucat no koncertiem mājās?

— Tad jau ir priecīgi, kāds vienmēr saka: es jau zināju, ka dabūsim I pakāpes diplomu!

— Vai pa ceļam arī dziedat? Un vai šis repertuārs atšķiras no oficiālā?

— Gan sakrīt, gan atšķiras. Vienas mīļākās dziesmas nav. Tagad bieži dzied *Debesis ir tuvu klāt*.

— Viens no labākajiem pasākumiem, ko esmu redzējis vidusskolā, bija pirms dažiem gadiem *Dziedi ar skolotāju!*. Jūs abi ar dēlu Hansu bijāt lieliski, izdzīvojot Paula dziesmu *Papu, saki mammai pats!*, tā sakot, mainītās lomās. Diemžēl tāds šovs laikam vairs nenotiek.

— Toreiz tas bija dēla nopelns, viņš ir ļoti talantīgs un prot improvizēt, es pieskaņojos. Jā, šis konkurss neturpinās. Nezinu, no kuras puses pietrūka atsaucības, bet žēl.

— Ko dari brīvajos brīžos? Vai paklausies arī mūziku?

— Mājās vairāk dzirdu to, ko meita Laine klausās. Man patīk Andrea Bočelli. Savulaik, kad Laine bija maza un viņai nenāca miedziņš, uzliku kaseti ar *Parīzes Dievmātes katedrāles* mūziku. Meitai mānījos, izstāstot, ka Kvazimodo paliek kopā ar Esmeraldu. Lai nebūtu bēdīgi un nebūtu jāraud.

Televīziju tikpat kā neskatos. Reizēm minu krustvārdu mīklas. Ja varētu, tad šad tad aizbrauktu uz koncertiem. Pārdzīvoju, ka netiku uz Džo Kokera koncertu, kad viņš viesojās Latvijā.

— Bet vasarā, atvaļinājumā?

— Tad beidzot rušinos dārzā, kopju māju, pavadu brīvo laiku pie jūras.

— Un vai Laine ir ievirzīta mūzikā?

— Jā, gāja arī mūzikas skolā un dzied korī. Lainei ir ķēriens instrumentu spēlē. Viņa spēlē klavieres un man palīdz. Lainei ir laba muzikālā dzirde. Mūzikas skolā viņa mācījās spēlēt blokflautu, pašmācībā iemācījās spēlēt arī ģitāru.

Alnis Auziņš

Līvõ āiga • Līvu laiks

Lībiešu krasta stāsti Līvõd rānda nīžõd

Pilnu Kolkas tautas nama zāli 25. VIII pēcpusdienā pulcēja Baibas Šuvcānes kultūrvēsturiskās grāmatas *Lībiešu krasta stāsti* atvēršanas svētki.

Vārdkopa «grāmatas atvēršanas svētki» mūsdienu Latvijas kultūrtelpā nu jau ir tik bieži skandēts un locīts jēdziens, ka reizēm uzmācas bažas — vai tas nedraud pārvērsties pretmetā, ikdienībā. Šajā gadījumā gan raizes nejutu, jo no iepriekšējas pieredzes mani drošināja divi lielumi: Baibas personība ar visu agrāko veikumu un Kolkas kultūras dzīves rīkotāju ķēriens radīt kopības izjūtu svētkos. Cerīgajās izjūtās nevīlos, un līdzvērtīga autores grāmatai, pie kuras lasīšanas tagad jāķeras, bija arī visa svētku pēcpusdiena — emocionāli nospriegota un kompozīcijā pārdomāta līdz sīkumam, tāds īsts ar mīlestību un talantu noslīpēts dzintara gabaliņš.

• *Baiba Šuvcāne (3. no kreisās) ar Kolkas kori un grāmatā neiekļauto stāstu varoņiem.*
Daiņa Kārkluvalka foto

Viss iesākās ar Taizeļa un viņa paziņas dialogu, kurā slavenais jūras vilks stāstīja jestrus stāstus, jo lēnīgu viņa krājumā jau nemaz nav. Abu lomu tēlotāji ar lielu apetīti iejutās savos personāžos. Kā vēlāk atklājās, tad abu tēlu saistība ar jauno grāmatu ir paradoksāla un amizanta — tieši par Taizeli jaunajā grāmatā gan stāstu nav!

Pēc dažām dziesmām lībiešu un latviešu mēlē vakara centrālajā daļā Baiba vienkārši un raiti iepazīstināja ar grāmatas saturu: kāda daļa no aptuveni 200 grāmatā ievietotajiem melnbaltajiem fotoattēliem kopā ar autores komentāriem par tajos redzamajiem cilvēkiem un notikumiem ļāva gūt krāsainu iespaidu par visu darbu un tās varoņiem, pat par noskaņu, izejot cauri lībiešu ciemiem no Lūžņas līdz Melnsilam un nedaudz ietiecoties zemes viducī — Ezermuižā un Dūmelē. Autores stāstījumu labi papildināja daži citāti jeb lasījumi no atmiņu stāstiem. Viss krājums aptver laiku no 19. gs. beigām līdz pagājušā gadsimta beigām un pa lielai daļai uzklausīti un iemūžināti, Baibai strādājot redaktores darbu laikrakstā *Līvli* un veidojot *Lībiešu gadagrāmatu*. Daļa teicēju savas atmiņas un dzīvesstāstus ir rakstījuši paši, daļa ir intervēti, turklāt saglabātas izloksnes un īpatnējā runas veida īpatnības.

Baiba jāuzteic kā atzīstama stāstīja arī šā vārda tiešajā nozīmē — kā runātāja, aizraujot klausītāju.

Vakara noskaņu teicami papildināja Andra Slapiņa 1976. gadā uzņemtā filma *Līvu dziesmas*. Domāju, ka līdztekus man liela daļa klātesošo filmu redzēja pirmo reizi. Ar apbrīnu un cieņu varējām vērot ievērojamā latviešu kinodokumentālista prasmi sarežģītos laikos patiesi atspoguļot daudzšķautņainu tēmu. Starp citu, kadros, kad lībiešu vecmāmuļa dzied *«tšītšōr, tšītšōr»*, tieši tad — arī filmā — putni vītero uz mata to pašu: *«tšītšōr, tšītšōr»!* Vai vēl kāds to ievēroja?

Kolkas koris, kaut arī skaita ziņā šoreiz vairāk līdzinājās ansamblim, kā allaž skanēja pārliecinoši. Mani sevišķi saviļņoja senā Jāņa Lūsēna dziesma, kā vēlāk Dzintra Tauniņa teica, «no *Zodiaka* laikiem» — *Pūt, vējiņi!*, ko klausījos kā pirmo reizi. Lielisks skaņdarbs lieliskā izpildījumā.

Un tad jau noslēguma daļa. Baiba dāvāja grāmatas ar pateicības vārdiem gan labvēļiem un idejas balstītājiem, gan grāmatas varoņiem. Tieši viņu, grāmatas līdzautoru, klātesamība zālē radīja īpašu kopības izjūtu. Aizkustinoši un jauki brīži. Jauno grāmatu nogādās arī pasauleē vecākajai lībietei Grizeldai Kristiņai Kanādā.

Apsveikumi. Puķes, bučas un apsveicēju skubinājumi strādāt tālāk. Jo — šķita, tas bija tikai vakar, kad Baiba iepazīstināja ar savu diždarbu par Kolku. Un no Baibas saklausījām: šurp nākot, galva bijusi gluži tukša, bet jau pašā vakara gaitā kāds iepilinājis domas aizmetni jaunai grāmatai...

Pats par sevi saprotams, ka pašā izskaņā visi kopīgi nodziedājām *Pūt, vējiņi!*. Ja tā nebūtu, tad es neatrastos Kolkā.

Paldies Baibai un sparīgajiem kolciniekiem par iedvesmojošajiem svētkiem!

Alnis Auziņš

Apakeļlaiks

Atmiņu laiks

Atvaļinājumā piedzīvoju pārsteigumu — mani kā represētā meitu uzaicināja stāstīt par savas dzimtas cilvēku likteņiem, īpaši saistībā ar izvešanu uz Sibīriju.

Kādu dienu Gunārs Laicāns aicināja uzņemt manās mājās Latvijas Okupācijas muzeja audiovizuālo materiālu krātuves vadītāju Andreju Edvīnu Feldmani, kas pirms gadiem 12 ir filmējis arī milzīgā laukakmens izcelšanu no *Ciemgaļu* lauka. No akmens tapusī tēva figūra atrodas piemineklī *Putenī*, pie dzelzceļa stacijas Torņkalnā, kas ir veltīts komunistiskā terora upuriem. Kopā ar A. E. Feldmani ieradās arī Baņuta Kalns–Timans, septiņpadsmitgadīgā Okupācijas muzeja praktikante no Londonas. Okupācijas muzejam ir stipendiāti — ārzemju latviešu jaunieši, kas par brīvu strādā muzejā, saņemot stipendiju no bijušās trimdas sabiedriskajām organizācijām.

Dundagas novadā nebūt nebiju vienīgā, kas sagaidīja muzeja darbiniekus. No 20. līdz 24. augustam viņi bija ieradušies mūsu pusē, lai iemūžinātu bijušo represēto un viņu pēcnācēju atmiņas. Pēc tam, kad biju nofilmēta un stāstījums par manu dzimtu ierakstīts, lūdzu arī A. E. Feldmani nedaudz iepazīstināt ar sevi, pastāstīt par nonākšanu muzejā, par darba specifiku un ekspedīciju Dundagas novadā. Lūk, viņa stāstījums!

— Nāku no 1941. gadā represētas ģimenes: mans tēvs un vectēvs bija Latvijas armijas virsnieki. Atgriežoties Latvijā, man bija grūtības iegūt izglītību. Mans mūža mērķis vienmēr bijis kino, tāpēc Ļeņingradas teātra, mūzikas un kinematogrāfijas institūtā studēju režisoros. No Latvijas to beiguši pazīstami režisori — Varis Brasla un Oļģerts Dunkers. Esmu uzņēmis vienu mākslas filmu, savu diplomdarbu, kas gan nekur nav rādīta.

Trīsdesmit trīs gadus nostrādāju dokumentālajā kino — otrajā lielākajā Latvijas kinostudijā *Telefilma Rīga*, kas ir meitas uzņēmums *Latvijas televīzijai*. Strādāju autorkino — vienā personā kā scenārists, režisors un operators. Latvijā autorkino veidoja galvenokārt pieci režisori: Juris Podnieks, Ivars Seleckis, Rodrigo Rikards, Andris Slapiņš, Egils Ermansons un es.

Kad Latvija kļuva neatkarīga, sagruva viss Latvijas dokumentālais kino, mieles par to ir saglabājušās vēl tagad. Paliku bez darba, ar pabalstu 25 lati mēnesī. Kādu reizi iegāju Okupācijas muzejā, tur izlikta pirmā izstāde par Masļenku traģēdiju 1940. gada 14. jūnijā. Biju uzņēmis filmu *Austrumu robeža* un pārzināju faktus. Skatoties izstādi, atklāju kļūdas un par tām pateicu direktorei. Viņa jautāja: «Kas jūs tāds?» Atbildēju, ka esmu kinorežisors, uzņēmis dokumentālās filmas. Kļuva tāda domīga un palūdza manu telefona numuru. Pēc kāda laika piezvana un saka: «Domājam jūsu profesijas labā ko darīt šajā muzejā. Vai jūs varētu atnākt uz pārrunām?»

Ieveda mani bijušā Strēlnieku muzeja direktora kabinetā, norādot, ka tā tagad mana darba vieta. Tas bija tukšs kabinets. Tā es tur sāku. Esmu ceturtais darbinieks, ko pieņēma darbā šajā jaundibinātajā muzejā. Tas ir privāts muzejs, ko nodibināja bijušie trimdas latvieši un kas pieder Latvijas okupācijas biedrībai. Muzejs balstās uz ziedojumiem, tagad kaut ko dod arī valsts, īpaši Rīgas dome.

Sākot darbu, bija jārada informācijas bāze. Pārfotografēju fotogrāfijas, magnetofona lentē rakstīju atmiņas. Kad parādījās modernāka aparatūra, sāku rakstīt videoliecības. Muzejā ir divas krātuves: dokumentu un priekšmetu krātuve un audiovizuālo materiālu krātuve, kurā ir viss, kas kustas un skan. Audiovizuālo materiālu krātuves palīgkrājumā atrodas 18 000 fotogrāfiju kopijas saistībā ar videoliecībām. Divas trešdaļas ir anotētas, viena trešdaļa paliks kā vizuāls informatīvs materiāls. Tas ir liels apjoms. Dundagā jau izdarīti 300 skenējumi.

Šeit esam divas grupas un strādājam no pirmdienas līdz piektdienai, katra grupa dienā tiekas ar trim cilvēkiem. Mūsu darba laiks ir no plkst. 9.30 līdz plkst. 22.30. Muzejam tas ir diezgan dārgs prieks, jo maksā gan aparatūra, gan ceļš, gan dzīvošana. Tāpēc jau esam divas grupas un darām tik, cik varam. Ar mani kopā ir stipendiāte Baņuta, kas palīdz pētīt Dundagas ebreju likteņus, tulko Zamuela Kuršāna videoliecību. (Zamuels Kuršāns 1944. gadā ieslodzīts Dundagas ebreju koncentrācijas nometnē.) Viņai tā bija interesanta pieredze, sevišķi dzirdēt dundžiņu dialektu.

Ļoti daudz mums palīdzēja Gunārs Laicāns, Dundagas jauno laiku vēstures liecību pētnieks un vācējs. Viņš koordinēja visu ekspedīcijas darbu. Tāpēc varam tik jaudīgi strādāt. Dundagas novadā *ierakstījām* trīs vecākos cilvēkus. Bez Gunāra mums tas neizdotos!

Unikāla kundze ir dundadzniece Silva Lankovska, un sulīgi — viņas Sibīrijas stāsti duņdžiski. Kad devāmies prom, Silvas kundze atcerējās vēl kādas epizodes, ko atgriezāmies pēc tam ierakstīt. Īpaša ir bijusi viņas brāļasievas šujmašīna, kas Sibīrijā bija tik vērtīga, ka kolhozs ierīkoja šūšanas arteli. Savukārt kāds cits bijušais represētais dundadznieks dalījās savās atmiņās par citu traģisku notikumu saistībā ar šo šujmašīnu. Silvijas kundze to nestāstīja. Tas nāca no citas puses. Toties Sibīrijā viņa nopelnīja savu šujmašīnu, kas kalpo vēl tagad.

Pats esmu pārliecināts kurzemnieks, cienu šīs puses tradīcijas. Rakstot videoliecības, kurzemniekiem jautāju: «Kura ir jūsu iemīļotā vieta?» Tā ir vieta, no kuras viņš vislabprātāk stāsta par pārdzīvoto. Kurzemniekiem tas ir galda gals. Nedod Dievs, iesēsties viņa vietā! Viņš ir galvenais, nevis es. Skaidroju, ka raksta aparāts, tehnika ir nepieciešama. Lielākā problēma ir gaismas. Cilvēki neērti jūtas, kad jāieslēdz prožektori, lai varētu nofilmēt, kā nākas.

Nav jābrīnās, ja, ieejot represēto dzīvoklī, ieraugi uz galda degam svecīti, tā jāatstāj kadrā. Tas ļoti raksturīgi Kurzemei. Ja runā par mirušo piemiņu, tad būs svecīte.

Kurzemē bērēs uz kapiem mirušo zārkā velk skaistākie zirgi, bēres svin divas dienas un tad vēl ir balle, ja vien mirušais nav traģiski gājis bojā. Taču Sibīrijā nav pat bijis dēļu, ar ko zārku uztaisīt. Nebērs taču akmeņus virsū neaizsargātam ķermenim! Tad Sibīrijā nonākušie atklājuši, ka zemei ir māla slānis, kas nebrūk. Viņi izrakuši šauru šahtu, bet tās malā izgrebuši alu. Bēru laikā mirušo ietinuši ar Latvijas villaini un ielikuši alā, kur tas gulējis kā sarkofāgā. Tas man bija kaut kas pilnīgi jauns, ko uzzināju no represēto stāstiem.

Diāna Siliņa, autores foto

• *Silva Lankovska pie Sibīrijā nopelnītās šujmašīnas.*

Spēlē, spēlē, ko tu spēlē

viss, var, teātris

Jau ierasto nometni teātra sporta spēlētājiem šoreiz rīkoja Talsu un Pastendes teātra sporta trenere Inga Kazaka. No 21. līdz 23. VIII Pastendē pulcējās Bauskas, Dundagas, Iecavas, Katlakalna, Pastendes, Talsu un Vandzenes teātra sporta un teātra spēlētāji un pedagogi. Vārds Vairai Kamarai un visu trīs vecuma grupu dundadzniekiem.

Vaira: — Atklāšanā katra grupa izvilka trīs priekšmetus un uz lapiņas uzrakstītu vienu vārdu. Pa nometnes laiku katrai grupai bija jāsagatavo un noslēgumā jāizspēlē sava *impro* izrāde, tajā iestarpinot izvilktos priekšmetus un izlozētos vārdus. Visas grupas tika galā veiksmīgi, priekšnesumā iekļaujot arī nodarbībās apgūtās jaunās iemaņas. Tā kā visi bija sadalīti 3 grupās, arī dotie vārdi bija trīs: *viss, var, teātris.* Teātra nometnes devīze bija: *Teātrī var visu.*

Šoreiz īpaši uzsvērta bija tēla veidošanas māksla. Nodarbības bija arī dejā — pirmo reizi, un tās vadīja Inguss Stauģis, elpas nostādināšanā un dziedāšanā — Baiba Veismane.

Iepriekšējie gadi pārliecināja: ja atstāj daudz brīvā laika, tad pašiem dalībniekiem kļūst garlaicīgi. Tomēr bija arī *putna laiks*. Vakari bija brīvi, par naktīm nemaz nerunājot... Bijām 22 dundadznieki, un ar mums kopā bija arī Krists Iesalnieks, kas tagad mācās Kandavā, un rīdzinieki Alise Jaunozola un Rūdolfs Anže — abi ar duņdžiņu saknēm.

Raivis Daniels Cīrulis, 7. klase: — Man patika gandrīz viss, tikai ne dejošana.

Elza Digna Klēvere, 6. klase: — Man nepatika, ka pirmajā dienā ilgi bija jāmācās lēnais valsis. Viss pārējais patika.

Viola Ieva Rēboka, 7. klase: — Ieguvu jaunus draugus, patika viss.

Daniela Damberga, 6. klase: — Bija ļoti interesanti, patika, ka brīvajā laikā varēja iet uz veikalu, bija ļoti garšīgi ēdieni.

Anete Savicka, 6. klase: — Man patika visas nodarbības, bet nepatika, ka mūsu istabiņā nebija durvju.

Adrians Beņislavskis, 8. klase: — Patika viss, tikai dejošana bija drusku garlaicīga. Tur deva ēst ļoti garšīgas kotletes, tāpēc arī izdomājam savas komandas nosaukumu *Kotletes*. Brīvajā laikā skraidījām pa Pastendi un bļaustījāmies. Pēc desmitiem saldi gulējām.

Vaira: — Un kurš tad par nakts izdarībām *draugos* rakstīja? Es vēl nodomāju: vai tu apraksti īstenību, vai tā ir fantāzija? Pats pirmais teikums jau bija poētisks. «Šīs ir skaistākās dienas manā mūžā». Bet tālāk sākās piedzīvojumu apraksti, laikam jau ar Minhauzena pieskaņu.

Adrians: — Un vēl mēs gājām uz veikalu.

A.A.: — Ar ko Pastendē veikals labāks?

Adrians: — Ar pārdevējām. Viņas var pierunāt uz runāšanos.

Elīza Gerdiņa, 8. klase: — Patika nodarbības. Un brīvais laiks. Pa dienu bijām piekusuši. Patika arī tas, ka varējām dejot līdz divpadsmitiem. Vienīgā problēma — nebija durvju, un mēs nedzirdējām, kad nāca skolotāji.

Edgars Zingniks, 9. klase: — Patika visas nodarbības, izņemot dejošanu. Prasījās vairāk brīvā laika.

Alise Jaunozola, Rīgas centra daiļamatniecības pamatskola, 5. klase: — Visvairāk patika vakara šovi, bet viss jau patika.

Krista Ludevika, 5. klase: — Man arī patika vakara šovi, pārējais arī bija *forši*.

Helēna Ozoliņa, 5. klase: — Vakara šovi, dziedāšana, dejošana.

Vaira: — Pieaugušie, nodarbību vadītāji un vidusskolas audzēkņi, vienā vakarā esot spokus redzējuši...

Krista: — Mēs tos spokus tēlojām. Uzvilkām tādas drēbes, lai mūs neredz.

A.A.: — Un kā lielie reaģēja?

Krista: — Viens teica, lai uzslēdz gaismu. Un vēl nezin ko.

Alise Jurča, 8. klase: — Patika viss un īpaši tas, ka mācījāmies par tēliem.

• *Apvienotā vidējās un vecākās grupas nodarbība, kreisajā malā Daniela, vidū no mugurpuses Raitis, pie loga Kristīne un Elza.* *Foto no V. Kamaras albuma*

Vaira: — Mācīja sajust smaguma centru. Iedomāties, kur tas atrodas, un tas var būt ne tikai dibens, bet galva vai roka, vai vēl kāda ķermeņa daļa. Tas palīdz veidot tēla raksturu. Iedomājies, kā tu kustēsies, ja tev smaguma centrs būs degunā!

Raitis Bērziņš, 12. klase: — Bija labi, ka varēja kārtīgi izrunāties ar nodarbību vadītājiem Jāni Kluci un Tomu Zvejnieku, lai saprastu, kas izdevies, kas ne. Visi bija atsaucīgi, neviena īgna, ja kaut kas nepatika, tad to pateica acīs. Brīnījos, cik ērti ir gulēt uz grīdas. Vēl man patika, ka varēja kārtīgi paēst, deva pat papildporcijas.

A.A.: — Raiti, tev noteikti ir vislielākā šādu nometņu pieredze. Lūdzu, salīdzini!

Raitis: — Jā, kāda ceturtā reize noteikti. Atcerējos, Pastendē nebija dušas, tas bija mīnuss. Vecāķos man patika vislabāk. Tur nometne bija ilgāk, vakaros varēja kārtīgi izdancāties disenītēs.

Vaira: — Vecāķu nometnē lietainā laika dēļ daudz palikām telpās, un dalībnieki bija spiesti domāt, kā aizpildīt laiku. Tas visus saliedēja un atraisīja radošo garu.

Pastendē veiksmīgs bija sadalījums: kopā dzīvoja nevis kolektīvi, bet pa vecuma grupām. Tā visi mācījās saprasties un sadraudzēties.

Gandarījumu deva tas, cik meistarīgi nodarbības vadīja jaunieši, nesenie skolas laika teātra sporta spēlētāji, kā Toms Zvejnieks un mūsu pašu Jānis Klucis. Redzēt turpinājumu vienmēr ir patīkami.

Vēl jāizceļ *impro* spēles, kurās deva agrāk nespēlētus uzdevumus, un drosmīgākie gāja un mēģināja, piemēram, mūsu Alise un mazais Marks, kas tikai šoruden sāk iet 4. klasē, — viņš rautin rāvās spēlēt.

Raitis: — Vadītāju *impro* spēli vienkārši izbaudīju. Tas bija līmenis! Bija redzams, ko ar darbu un pieredzi var sasniegt.

Vaira: — Vai vēl gribat uz nometni braukt?

— Jā!!!!

Vaira: — Vai turpināms strādāt?

— Jā.

Alnis Auziņš

Jauns autoserviss Dundagā

Pērn septembra beigās rakstījām par topošo autoservisu novada centrā. Tagad ēka jau gatava, tāpēc uz sarunu atkal aicināju SIA *ICO* valdes locekli Ivo Kaleru.

— Jā, izdarīts pats svarīgākais. Ēka ir gatava, pašvaldība piešķīrusi adresi un tā ir nodota ekspluatācijā. Iekārtas ir pārbaudītas un gatavas darbam. Vēl vajag labiekārtot apkārtni, iedot apveidu stāvlaukumam. Tuvākajā laikā sagatavosim un uzstādīsim reklāmu pie ieejas durvīm un pie lielceļa.

— Kad jauno servisu paredzēts atklāt?

— Domāju, ka vēlākais septembra beigās. Vēl jānokomplektē visi darbinieki. Neteiktu, ka mūsu novadā būtu daudz automehāniķu, kuri ir bez darba. Vēlos jau pieturēties pie nosacījuma, ka pretendentam jābūt vai nu ar atbilstošu izglītību, ko apliecina dokuments, vai nu vismaz ar piecu gadu stāžu profesijā. Ja nav ne viena, ne otra, tādu pieņemt darbā nevēlos. Plānoju piecus darbiniekus, un vēlētos, lai viens no tiem būtu ar automehāniķa krāsotāja specializāciju, viens — automehāniķis elektriķis. Protams, pamācīties semināros var un vajag.

— Pirms nepilna gada sacījāt, ka autoservisa ideju jūs pirmām kārtām saistāt ar ieceri sniegt pakalpojumu visiem, kas vēlas automašīnu pārbaudīt pirms tehniskās apskates.

— Tieši tā. Mūsu jauno autoservisu gribu salīdzināt ar veikalu *TOP!* Dundagā. Manuprāt, lielveikals izveidots ne jau tādēļ, lai izspiestu no tirgus mazos tirgotājus, bet lai dundadzniekiem dotu iespēju uz vietas iepirkties, iegādājoties plaša sortimenta preces. Pēc aptuveniem aprēķiniem — ja dundadznieki vienkārši brauc uz Talsu lielveikaliem iepirkties, tad jāiepērkas vismaz aptuveni par Ls 60, lai atpelnītu ceļam izdoto naudu. Līdzīga doma mani vadīja, iecerot jauno servisu. Autoserviss ir aprīkots ar visām nepieciešamajām iekārtām, lai Dundagas un blakus esošo novadu iedzīvotājiem, pirms doties ar automašīnu uz tehnisko apskati Talsos, būtu iespēja visu pārbaudīt un tad ar 95% pārliecību doties uz tehnisko apskati Talsos.

— No pieredzes zinu, ka bremžu pārbaude tehniskajā apskatē mēdz būt viens no klupšanas akmeņiem.

— Taisnība. Jau esam pārliecinājušies, ka atšķirība no Talsu tehniskās apskates bremžu pārbaudes stenda rādījumiem ir pavisam niecīga.

— Kā ar iecerēto automazgātuvi?

— Uzsliesim kā vienkāršu metāla konstrukcijas celtni. Līdzīgas ir daudzviet Rīgā. Gribētu to izdarīt jau šoruden, lai pārbaudītu, cik izturīga tā ir un kā tā kalpo ziemā. Visas komunikācijas jau ierīkotas. Viens apstāklis gan jāņem vērā: līdzko uzkrīt sniegs, prasības pēc auto mazgāšanas sarūk uz pusi, ja ne vairāk.

— Un kā ar krāsotavu?

— Gatava darbam, esam veikuši komplekso tehnisko pārbaudi.

— Vai pie jums varēs iegādāties arī riepas?

— Ļoti uzmanīgi jāizsver ikviens papildu pakalpojums, kurā jāiegulda finanses. Patlaban labāk būtu ieguldīt vēl kādās iekārtās, kas ļautu paplašināt esošo pakalpojuma loku. Piemēram, nodrošināt elektriķi ar datoru, lai viņš pilnvērtīgi varētu sniegt autoelektriķa pakalpojumu.

Alnis Auziņš

Atjaunota pils terase!

Dāņu studentu un Valdemārpils meistara Igurda Baņķa amatniecības skolas sadarbības projektā atjaunota terase. Priekā lūdzām dalīties pils direktori Baibu Dūdu.

• *Pils vērtība aug: atjaunotā terase rotājas ar vismaz 200 gadus veca ozolkoka režģiem. Pirms apmēram 100 gadiem liktie bija no jauna materiāla.* *Zaļās Jumpravas foto*

Lielais darbs jau izdarīts, vēl pašu spēkiem jāpielabo dažas konstrukcijas, tāpat uz mūsu pleciem gulstas krāsošanas darbi. Visnozīmīgākais veikums ir ozolkoka režģi, kas ielikti arkās un statnēs un atbilst tiem, kādi terasi rotāja Dundagas pēdējā barona laikā. Tagad, uzejot uz terases, pārņem majestātiskuma sajūta.

Salabot kritiskās vietas līdzēja būvfirma *Erteks*. Vēl būtisks darbs — jāizgatavo ozolkoka durvis.

Terases ir pils seja, kas atkal var kalpot par parādes ieeju, kā tas ir bijis. Pie mums bieži svin kāzas, tā būs galvenā ieeja jaunajam pārim un visiem viesiem. Te būs vieta, kur fotografēties, kur rīkot nelielus pasākumus, kā Dzejas dienas, vieta, kur gleznot...

Tā ir vieta, ar ko varam lepoties!

Uzklausīja Alnis Auziņš

Raibs kā dzeņa vēders

Sirdspuksti *Senās uguns naktī*

No 25. VIII pēcpusdienas līdz vēlai vakara stundai novadā bija jaušama *Senās uguns nakts* klātbūtne — ar stafetes skrējējiem, degošām lapām, mūziku, dziesmām, dejām, kopību, vienojot Dundagu, Mazirbi un Kolku.

Senās uguns nakts gadu no gada pulcē aizvien vairāk ļaužu ap Baltijas jūru, lai atcerētos savu sākotni, izjustu kopību, katrs padomātu par savu attieksmi pret jūru un senču atstāto mantojumu. Mūsu deputāte Šmaida Šnikvalde un sporta dzīves rīkotāja Aiga Ūdre šoreiz, olimpiskajā gadā, aicināja ikvienu sportisku un rosīgu novada iedzīvotāju doties stafetes skrējienā *Sirdspuksti jūrai*. Stafetes kociņš — degoša lāpa, skrējiena sākums novada centrā, tālāk ceļš veda caur Mazirbi uz Kolkas raga jūrmalu, kur lāpnešus liedagā gaidīja aizdedzams ugunskurs.

Skrējienā piedalījās ap pussimts dalībnieku, katrs veicot sev piemērotu attālumu — no pārsimt metriem līdz pāris kilometriem. Dažiem pa ceļam nācās pārdzīvot lietus šaltis, tomēr tas netraucēja, sportistu valodā izsakoties, uzturēt augstu tempu. Saprotams, ka, pirmo reizi rīkojot šādu skrējienu, uz minūti paredzēt finiša laiku nav iespējams, un, lai gan vienu otru brašāko fizkultūrieti pa ceļam pat aicināja gausināt soli, domes priekšsēdētāja Gunta Abaja stafetes lāpu priekšpēdējā posmā saņēma ap plkst. 20.00 — stundu pirms noliktā laika ugunskura iedegšanai jūrmalā!

Skrējiena vienotības ideja piepildījās pārpārēm. Sirdspukstus radīja visu paaudžu cilvēki, domes deputāti, ģimenes, pat viena uzņēmuma, *Auto un būve*, četri darbinieki, kas vienlaikus veica savu posmu. Jaunākajai dalībniecei, Elizabetei Pirvitei, bija tikai 4 gadi, savukārt cienījamākajai kundzei — 82. Stafetes pirmo posmu forsētā pārgājienā veica mūsu godājamie fizkultūrieši Aina Pūliņa un Edvīns Klēvers, bet Aina bija tā *ieskrējusies*, ka tūlīt pat otro posmu jau noskrēja. Mūsu maratonists Ivars Šleiners skrēja gan savu posmu, gan kopā ar citiem, pavisam pievārējot aptuveni 8 km. Nu ja, kas tas ir, knapi piektā daļa maratona... Trīs zēni Mazirbē aizskrēja līdz jūrai, lai uguns gaisma tiktu arī šim ciemam, savukārt par Kolkas raga iegaismošanu parūpējās neviens cits kā iekšējās uguns cilvēks Jānis Dambītis.

Saliedēti šā vārda divās nozīmēs bija lielā vai pat lielākā daļa dalībnieku. Kur nu vēl labāka kopība!

Kolkas meitenes bija radījušas brīnišķīgu noskaņu ar svecītēm, laterniņām un lāpām gan jūrmalā, gan ap tautas namu, rosinot izbaudīt nakts burvību pie jūras visu nakti. Daudz romantiski noskaņotu ļaužu pa pāriem arī pastaigājās gar jūru vēl ilgi pēc pusnakts.

Liedagā saslieto gunskuru līdz iedegšanas brīdim vietējie bija gādīgi pieseguši. Kad visi lāpneši bija sapulcējušies krastmalā un noliktais laiks pienācis, ugunskuram noņēma pārklāju gluži kā jaunatklājamam piemineklim, un tad jau, daudzu roku iededzināts, tas iekurējās ar spožu liesmu, apgaismojot visus klātesošos.

Pēc G. Abajas un S. Šnikvaldes uzrunām ļaudis vienojās īsai lūgšanai par Baltijas jūru un sevi pašiem. Tad — mūzika, dziesmas un dejas. Uz dancošanu mudināja Dundagas vidusskolas deju kopas *Sensus* vecākās grupas meitenes, kas ar jaunības azartu pirmām kārtām iekustināja tos, kas nebija galīgi izpumpējušies savā stafetes posmā. Savukārt vakara noslēgumā vislielākos dejotmīļus aicināja balle.

Iecere izdevās, un, ja nākamgad to raudzīs atkārtot, tad rīkotājiem tikai jāpārdomā daži priekšlikumi: vai nu par stundu samazināt distancei atvēlēto laiku, vai arī pagarināt pašu attālumu no starta līdz finišam. Skriet gribētāju, šķiet, netrūks.

Alnis Auziņš

Pa Talsu novadu

Augusta sākumā Aina Šleinere aicināja mūs ceļojumā pa Talsu novadu.

Vispirms tuvāk iepazinām SIA *Kurzemes sēklas*. To, ka te ieraudzīsim tādu parauglauku, neiedomājāmies neviens. Talsos agronoms Māris Grīnvalds pastāstīja par uzņēmumu un iepazīstināja ar dažādu lauku dārzeņu jaunākajām šķirnēm. *Kurzemes sēklas* ir Latvijā lielākā sēklu tirdzniecības firma — te fasē un izplata sēklas. Uzņēmums daudzus gadus sadarbojas ar apmēram 20 valstīm. M. Grīnvalds: «Pirms sākam pārdot kādu jaunu šķirni vai kultūru, vismaz divus gadus to pārbaudām savos izmēģinājumu laukos, siltumnīcās vai zemnieku saimniecībās Latvijā. Pašmāju ir tikai dažas šķirnes — tomāti *Jūrmala* un *Condine*, kāļi *Dzeltenie ābolu vietējie* un *Grīvas* lauku gurķi. Tikai tad, ja redzam, ka šķirne ir piemērota Latvijas apstākļiem, sēklas piedāvājam pārdošanai». Talsos ir iekārtots liels demonstrējumu lauks, kur ekskursanti var apskatīt puķu un dārzeņu kolekciju. Mūs pārsteidza sīpolu *Exhibition* lielums. Vērtējot burkānu rindas, secinājām, ka jāmeklē šķirnes *Cidera*, *Favoritic* un *Berlin-F*.

Pēc tam apmeklējām Voldemāra Ozoliņa izveidoto Latvijas lauksaimniecības muzeju *Kalēji*, kur ikvienu interesentu iepazīstina ar lauksaimniecības nozaru attīstību, saimniekošanu un dzīvi Latvijas laukos no 19. gs. beigām līdz mūsdienām. Muzejā savākts un restaurēts plašs lauksaimniecības tehnikas un lauku iedzīvotāju sadzīves priekšmetu klāsts: spēkrati un traktori, automašīnas, rati un kamanas, sadzīves tehnika. Izstādē *No grauda līdz maizei* rodams patiess priekšstats, kā un ar ko senči apstrādāja augsni, kā sēja, apkopa, vāca un pārstrādāja ražu.

Tālāk — Baltijas lielākā dienliliju dārza apskate Laucienas pagasta *Mierkalnos*. Te aug vairāk nekā 4000 dažādu šķirņu ziemciešu kolekcija. Katrs varēja izvēlēties un iegādāties sev visskaistāko dienlilijas stādu. Tepat arī saimnieks Varis gatavo mājas vīnus no Latvijā audzētiem augļiem, ogām un ziediem. Ceļotājiem bija sagādāta iespēja nogaršot plūškoka, rabarberu un cidoniju vīnu. Uzzinājām dažādas receptes. Vīndaris apgalvoja, ka ļoti garšīgs esot rožlapiņu vīns.

Ārlavā, *Kauliņos*, 4,7 hektāros saimnieko Guna un Igurds Baņķi. Galdniekmeistaram ir zelta rokas! Sēta piedalījusies vairākos konkursos un ieguvusi atzinības rakstu kā sakoptākā lauku sēta. Igurds ir Latvijas Amatniecības kameras meistars, vada darbnīcu *Zeļļi*, mācot sava amata un arī dzīves noslēpumus. Mūs visus apbūra saimnieka mierīgā, raitā valoda. Neparasta personība! Viesiem Igurds lūko dot ticību, ka savu sētu sapost var ne tikai ar lielu naudu. Iepazināmies ar ideju nākotnē izveidot bērnu pilsētiņu ar savu dzelzceļu. Jau aplūkojama uzmeistarotā lokomotīve un koka vagons. Nākampavasar saimnieks iecerējis izvizināt pirmos ceļotājus.

Igurda būtiskākās īpašības, kā pats atzīst, ir žēlsirdība, viesmīlība un ticība. Kamēr vīrs aizņemts algotos darbos, *Kauliņos* saimnieko Guna. Viņas vaļasprieks ir rokdarbi: no klūdziņām top pinumi, no diegiem — sedziņas. *Vāgūzī* izveidotajā veikalā ikviens savā īpašumā var iegūt kādu lietu no koka: svilpes, lāpstiņas cepšanai, dēlīšus.

Lubes pusē *Lāču* sētā mūs sagaidīja daiļdārzniece Ilga Pūsilde un tēlniece Dita Kalvāne. Ik uz soļa jutām dārznieču mīlestību pret iekopto dārzu. Ieguvām ne tikai jaunas zināšanas par ārstniecības augiem un to lietošanu, bet iepazinām arī dažādus garšaugus, baudījām nomierinošu monardu tēju. Dārzu papildina Ditas skulptūras. Klausījāmies un brīnījāmies par saimnieču plašajām zināšanām garšaugu lietošanā. Ieinteresētie iegādājās sēklas un stādus savam dārzam.

Nemaz nav jābrauc aiz trejdeviņām zemēm un trejdeviņām jūrām, jo tepat kaimiņos dzīvo cilvēki ar interesantām idejām, ar dabas skaistumu un bezgalīgu mīlestību pret savu zemi. Pateicamies Ainai Šleinerei par iespēju visu to redzēt un par viņas lielo mīlestību un rūpēm par katru no mums. Ar nepacietību gaidām jaunus ceļojumus!

Irina Jānberga

Pašvaldības policija pateicas par operativitāti zemessargiem Margonim Romancevičam, Aivaram un Ērikam Feldentāliem, Gintam un Emīlam Bogdanovičiem, Gundaram Eglem, kā arī Vijai Heidenai un Liānai un Andžam Zumbergiem pazuduša cilvēka meklēšanā!

8.–9. septembrī norisināsies Eiropas Savienības fondu projektu atvērtās dienas Latvijā

Atnāc, novērtē paveikto un uzzini, kādi projekti tavā novadā īstenoti ar Eiropas Savienības Kohēzijas politikas finansējuma palīdzību! Tā aicina Eiropas Savienības (ES) fondu projektu atvērtās dienas, kas 8.–9. septembrī norisināsies visā Latvijā un iepazīstinās iedzīvotājus ar novadā īstenotajiem ES fondu projektiem.

Projektu dienās ikvienam Latvijas iedzīvotājam apskatei būs atvērti vairāk nekā 150 Eiropas Savienības fondu finansēti projekti. Lielākā daļa ir pašvaldībās īstenoti sabiedriski nozīmīgi ES fondu projekti: gan atjaunotas skolas, bērnudārzi, bērnu un jauniešu centri, gan kultūrvēstures un tūrisma objekti, jaunas koncertzāles, siltinātas ēkas, kā arī izveidoti gājēju un velosipēdistu celiņi un uzlabotas ielas.

ES fondu projektu atvērto dienu projekti reprezentē Kohēzijas politikas jeb ES fondu finansējumu izaugsmei 2007.–2013. gadā 3,2 miljardu latu apmērā, kas ir visnozīmīgākās investīcijas Latvijā un veido 70% no kopējā publiskā finansējuma. Pateicoties tam, Latvijas dzīves līmenis ir būtiski tuvinājies ES vidējam līmenim.

Projektu dienas organizē Finanšu ministrija sadarbībā ar plānošanas reģioniem, Latvijas Pašvaldību savienību un Latvijas Lielo pilsētu asociāciju.

Vairāk informācijas un apskates objektu karte pieejama
www.esfondi.lv

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

ESF EIROPAS SOCIĀLAIS FONDS · ERAF EIROPAS REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS FONDS · KF KOHĒZIJAS FONDS · EIROPAS SAVIENĪBA

Administratīvajā komisijā

21. VIII sēdē Nr. 7 izskatīja 9 administratīvā pārkāpuma lietas.

No tām: 3 administratīvie pārkāpumi par nepilngadīgas personas atrašanos alkoholisko dzērienu ietekmē (LAPK* 171.1 p. 1. d.) un (LAPK 171.1 p. 2. d.) — viena persona administratīvi sodīta, izsakot brīdinājumu, bet divas — ar Ls 3 un Ls 25 naudas sodu;

3 administratīvie pārkāpumi par pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 11 *Par sabiedrisko kārtību* neievērošanu — par atrašanos sabiedriskā vietā ar atvērtu alkoholiskā dzēriena iepakojumu (XII daļas 44. p.) — personas administratīvi sodītas ar Ls 10 naudas sodu;

1 administratīvais pārkāpums par pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 23 *Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Dundagas novadā* neievērošanu — par atkritumu radītāja pienākumu nepildīšanu (II. d. 12. p.; III. d. 20. p.); tā kā pārkāpums uzskatāms par maznozīmīgu, personai mutiski aizrādīts un iesāktā lietvedība izbeigta;

1 administratīvais pārkāpums par alkoholisko dzērienu nodošanu nepilngadīgā rīcībā tā, ka šīs vielas kļuvušas nepilngadīgajam brīvi pieejamas (LAPK 172. p. 3. d.) — persona administratīvi sodīta ar Ls 25 naudas sodu;

1 administratīvais pārkāpums par dzīvnieku turēšanas noteikumu neievērošanu (LAPK 106. p. 1. d.) — persona administratīvi sodīta ar Ls 5 naudas sodu.

Vienas administratīvās pārkāpuma lietas izskatīšana atlikta uz nākamo komisijas sēdi 25.09.2012., tā kā nepilngadīgā likumiskais pārstāvis uz sēdi nebija ieradies un par neierašanās iemeslu nebija paziņojis.

* LAPK — Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodekss.

Dace Kurpniece, sekretāre

Paldies!

Sirsnīgs paldies visiem visiem, kas ar savu klātbūtni pagodināja grāmatas *Lībiešu krasta stāsti* atvēršanas svētkus Kolkā 25. VIII un sveica mani ar grāmatas iznākšanu!

Mīļš paldies maniem lieliskajiem Kolkas ļaudīm — Aldim Pinkenam, Inorai Sproģei, Evitai Erenštreitei, Dzintrai Tauniņai, Mārim Podiņam, Kolkas jauktajam korim, ansamblim *Laula*, amatierteātra meitenēm Inetai Ūpei un Marikai Zvirbulei!

Baiba Šuvcāne

«Dundadznieks» Nr. 16 (143)
2012. gada septembris.

Dundagas novada domes izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.
Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Nauris Freimuts, Mareks Griciks, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Diāna Siliņa, Smaida Šnikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusī amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 500 eks.
Internetā: www.dundaga.lv/avize